

прозорості корпоративного управління банками, зокрема визначення реальних власників банків, та їх відповідальність за підтримання фінансової стабільності банків; 4) забезпечити пропорційне зростання регулятивного капіталу та його складових обсягів активно-пасивних операцій; 5) підвищити ефективність управління активами і пасивами з метою недопущення необґрунтованого збільшення відрахувань від регулятивного капіталу, зокрема пов'язаних із нарахованими, але не сплаченими доходами; розробити стратегічні цілі в залежності від ситуації в країні та за кордоном; 6) активніше застосовувати процедуру реорганізації банків шляхом приєднання або злиття, а також реструктуризація банків шляхом закриття збиткових філій.

Серед багатьох факторів, які визначають ефективність банківської діяльності (економічних, правових, організаційних, кадрових тощо) важливе місце посідає також психологічний чинник довіри населення. Він має дві складові: довіра населення до національних грошей — гривні та довіра до банків.

Підвищення довіри до банків — це актуальне завдання загальнодержавної ваги. Зволікання з її вирішенням може найближчим часом відчутно загальмувати розвиток економіки країни. Тому необхідно невідкладно вживати заходів. Насамперед повинні діяти самі банки. В умовах швидкого загострення конкурентної боротьби вистоять ті з них, які завоюють найвищу довіру населення.

Для зростання довіри до банків необхідне створення суспільно позитивного іміджу навколо банків. Загальноекономічний ефект від зростання довіри населення до банків можна реалізувати за такими напрямками: 1) шляхом збільшення ресурсної бази банків завдяки інтенсивнішому припливу вкладів, нарощуванню кредитних та інвестиційних відрахувань в економіку, внаслідок чого поліпшується забезпечення фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання, і, в свою чергу, підвищує фінансовий стан останніх; шляхом здешевлення банківських ресурсів, а отже, і кредитів, оскільки, довіряючи банкам, населення нарощуватиме вклади навіть у разі зниження процентних виплат за ними; 2) шляхом посилення стимулюючої ролі оплати праці у підвищенні її продуктивності як одного з основних чинників економічного зростання; 3) шляхом здешевлення банківських ресурсів, а отже, і кредитів, оскільки, довіряючи банкам, населення нарощуватиме вклади навіть у разі зниження процентних виплат за ними;

Для зміцнення довіри до банків з боку найкомпетентнішої частини населення важливе значення має послаблення політичних ризиків у їх діяльності. Річ у тім, що політичні ризики є найочевиднішими для клієнтів банків і чи не першими застерігають їх від вкладення грошей у банки.

Для банків України важливим завданням постає забезпечення свого стабільного розвитку для досягнення найвищих фінансових результатів, також підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому фінансових ринках, посилення взаємодії банків із реальним сектором економіки України.

Список використаних джерел:

1. www.bank.gov.ua
2. Закон України «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 31.10.2008 р. №639-VI

УДК 336.717.061

Бузань О.А.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Крухмаль О.В.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

МЕХАНІЗМ ПЛАНУВАННЯ АКТИВІВ І ПАСИВІВ БАНКУ

Ключові слова: фінансове планування, активи, пасиви, стратегія розвитку банку

Планування вирішує завдання визначення цілей розвитку банку та конкретних шляхів їх реалізації на різних рівнях і тимчасових відрізках його діяльності. Тому фінансове планування активів і пасивів в системі управління ними забезпечує на основі відповідної інформації прийняття економічно виправданих рішень щодо залучення та розміщення коштів для успішного функціонування банку в умовах нестабільності економіки України.

Метою дослідження є побудова ефективного механізму планування активів і пасивів на всіх рівнях управління банком, що дає змогу формувати ефективні плани для досягнення ними поставлених цілей розвитку банку.

Ми поділяємо думку О. І. Лаврушина, що побудова механізму планування активів і пасивів починається з визначення загальної стратегії та цілей банку на ринку [1]. Загальні збори акціонерів затверджують тип політики дій банку на ринку: агресивну, консервативну або помірковану, що в подальшому визначає загальну стратегію розвитку банку. Документально стратегія закріплюється у вигляді Комплексної програми стратегічного розвитку банку та визначає напрямки і кількісні показники його розвитку на період не менше трьох років. Формування Комплексної програми в єдиному процесі стратегічного управління є підготовчим етапом до наступних нижчих рівнів фінансового планування (тактичного та оперативного).

Ми погоджуємося з І. В. Сало, який наголошує на тому що, вибираючи агресивну стратегію розвитку, банк за цільову функцію визначає максимізацію прибутку за умови обмеження ризику шляхом встановлення максимального допустимого його значення. Банки-консерватори навпаки мінімізують ризики за умов утримання показників прибутковості на певному рівні, не нижчому, ніж заданий [2].

Для забезпечення досягнення цих цілей банк використовує моделі ГЕПу, імунізації балансу та валютного метчингу, що використовуються в залежності від вибраної стратегії по-різному. Для банку консерватора характерні наступні позиції: нульовий ГЕП, закрита валютна позиція, управління ліквідністю через активи. А для банку агресора характерні діаметрально протилежні позиції: позитивний або негативний ГЕП, відкрита валютна позиція, управління ліквідністю через пасиви.

На основі вищенаведених позицій нами була розроблена схема механізму планування активів і пасивів банку, що зображена на рисунку 1.1. Процес планування починається з розробки фахівцями відділу планування на основі короткострокових перспективних завдань, прогнозу розвитку економічної ситуації, зміни параметрів фінансових ринків ймовірної структури активів і пасивів банку. Як зазначає Д. А. Лаптірев при цьому враховуються всі обмеження як пруденційного характеру, так і внутрішньобанківські ліміти. На підставі зазначених обмежень формуються попередні значення планованих показників для структурних підрозділів банку [3]. Ці значення передаються для узгодження у відповідні підрозділи та філії банку. Менеджери та аналітики підрозділів і філій оцінюють можливість досягнення заданих планованих показників. Далі матеріали, включаючи прогнози зміни зовнішніх і внутрішніх факторів, передаються на розгляд колегіального фінансового органу банку (КУАПу) та Правлінню банку, на основі яких затверджується плановий баланс банку та відповідно план доходів і витрат. По завершенню планового періоду відділ планування, на підставі даних управлінського обліку, формує для керівництва банку, філій та структурних підрозділів звіти про досягнення планованих показників та ефективності роботи підрозділів.

Функції з організації процесів оперативного планування покладено на відділ планування та Казначейства банку. Оперативне фінансове планування є завершальним етапом планування, що полягає у складанні оперативних деталізованих планів зі

створення, розподілу та використання фінансових ресурсів у короткостроковій перспективі (як правило, кварталі, з розбивкою по місяцях).

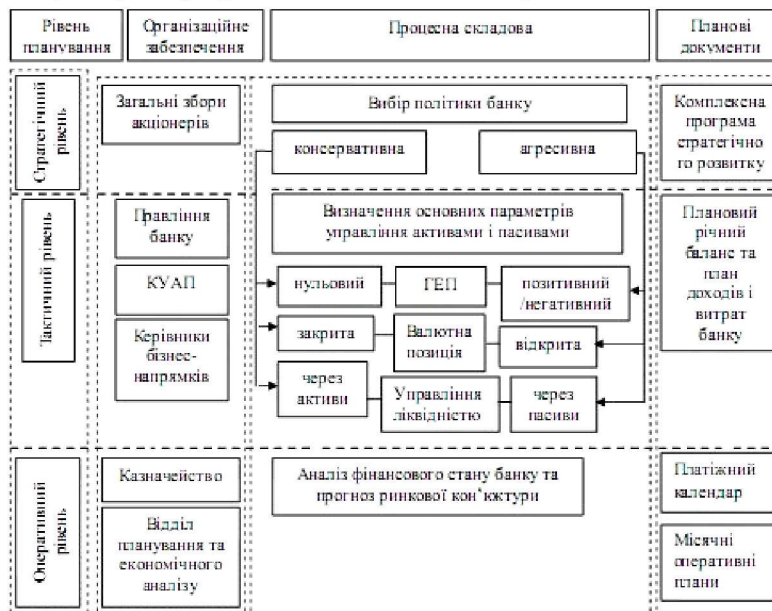

Рисунок 1.1 – Механізм планування активів та пасивів банку

Отже, сформувавши ефективну систему планування активів і пасивів банк має вищу конкурентоздатність на ринку, адже здатен при зміні зовнішніх та внутрішніх умов змінити напрямки розміщення та залучення коштів, зазнаючи менших збитків, підтримуючи на належному рівні ліквідність, контролюючи строки залучення та розміщення ресурсів та регулюючи валютну позицію, згідно вибраної політики та належної організаційної структури.

Список використаних джерел:

1. Банковский менеджмент : учебник / кол. авторов; под ред. д-ра эконом. наук, проф. О. И. Лаврушина. – 2 –е изд., перераб. и доп. – М. : КНОРУС 2009. – 506 с. ISBN 978-5-85971-912-9.
2. Сало, І. В. Фінансовий менеджмент банку [Текст] : навчальний посібник / І. В. Сало, О. А. Криклій. – Суми : ВТД “Університетська книга”, 2007. – 314 с. – ISBN 978-966-680-312-5.
3. Лаптырев, Д. А. Система управления финансовыми ресурсами банка Процессы – задачи – модели – методы [Текст] : учебное пособие / Д. А. Лаптырев; БДЦ-пресс, 2005. – 296 с. – ISBN 5-93306-071-2

УДК 368:336.77.067

Васильєва К. С., Чепеленко Н. А.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Смоляк В.А.

Харківський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ СТРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Ключові слова: малий бізнес, мікрокредит, страхування, ризик, банк, мікрокредитування.

Малий бізнес має обмежений доступ до фінансових та грошових ринків. Одним із